

РЕШЕНИЕ

№ 2326

гр. София, 06.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 09.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **2172** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК във вр. с чл. 29, ал. 7 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (ЗДРДОПБГДСРСБНА).

Образувано е по жалба на Г. П. Ш. срещу Решение № 2-2030/08.02.2022 г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на българските граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (КРДОПБГДСРСБНА), в частта, с която е обявена принадлежността му към органите по чл. 1 ЗДРДОПБГДСРСБНА.

С жалбата се иска отмяна на обжалваното решение. Отрича да е сътрудничил на органите на Държавна сигурност, както и да е давал информация на служителите на разузнавателните служби на БНА.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява и не е представляван.

Ответникът – Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на българските граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, чрез пълномощник, оспорва жалбата, поддържа представения със съпроводителното писмо отговор и моли същата да бъде оставена без уважение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

След като разгледа оплакванията, изложени в жалбата, доказателствата по делото и становищата на страните, Административният съд приема за установено от фактическа страна следното:

Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия е извършила проверка на лица по чл. 3, ал. 1, т. 18 от Закона – главните архитекти на общини и на райони за градовете с районни деление и кметски наместници. Във връзка с проверката са били изпратени писма изх. № КИ-К-14986/17.08.2020 г. до кмета на [община] /л.17/, изх. № КИ-К-14988/17.08.2020 г. до кмета на [община] /л.18/ и изх. № КИ-К14993/17.08.2020 г. до кмета на [община] /л. 19/.

С писмо изх. № 20КМ-163/4 от 03.09.2020 г. /л.27 и сл/ от Кмета на [община] е получена справка /л.20 и сл./, видно от която жалбоподателят Г. П. Ш. е бил главен архитект на район „Централен“ за периода от 08.01.1997 г. до 23.05.2000 г.

С писмо изх. № 37-26-1#8/26.08.2020 г. от кмета на [община] е получена справка, видно от която жалбоподателят е заемал длъжността главен архитект за периода 01.10.2000 г. до 01.02.2010 г.

От кмета на [община] е получено писмо изх. № 92-00-55/03.09.2020 г. /л.29/, видно приложената към него справка, жалбоподателят заема длъжността главен архитект от м.01.2019 г. до момента на изготвянето на справката.

На свое заседание от 08.02.2022 г., обективизирано в протокол № 5 от същата дата /л. 41 и сл./, Комисията е постановила решение № 2-2030/08.02.2022 г., с което е установила и обявила принадлежност на жалбоподателя към органите по чл. 1 от Закона. В решението са посочени трите имена и датата и мястото на раждане на жалбоподателя. Посочено е, че същият е вербуван на 09.11.1988 г., регистриран на 15.11.1988 г. и е ръководен от о.р. Л. П.. Посочено е, че е осъществявал сътрудничество в ОУ на МВР-П.- ДС в качеството му на агент. Принадлежността му е била установена въз основа на рег. дневник; картони обр. 4 – 2 бр.; писмо вх. № 2069/27.04.1990 г. за унищожаване с протокол № 11/1990 г. на делата на аг. „Б.“; протокол № 11/1990 г. за унищожаване на личното и работното дело на аг. „Б.“.

Решението е подписано от всички присъствали на заседанието /л. 55 от делото/ и е изпратено на жалбоподателя с писмо №КИ-К-1803/08.02.2022 г. /л. 56 от делото/. Същото е връчено, видно от известието за доставяне на л. 62 от делото, на 11.02.2022 г.

При така установеното от фактическа страна Съдът обосновава следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е допустима за разглеждане, тъй като е подадена в срок от лице, което е адресат на акт, който подлежи на съдебен контрол.

Следва да се посочи, че постоянният адрес на жалбоподателят е в [населено място], поради което, според правилата за местната подсъдност, компетентен да разгледа жалбата следва да е Административен съд – Пловдив.

Безспорно е, че подсъдността е компетентността на конкретния съд да разгледа едно подведомствено на съдилищата дело, което значи, че чрез нея се определя кому принадлежи правораздавателната власт. Безспорно е също, че подсъдността, с оглед на целта която има - да разпредели делата между еднаквите по степен или да ги разпредели между различните по степен съдилища, е места и родова. Безспорно е също, че с изменението на чл. 133, ал. 1 АПК, в сила от 01.01.2019 г., законодателят промени принципа, въз основа на който разпределя делата между еднаквите по степен съдилища, т.е. промени принципа на местната подсъдност. Съгласно разпоредбата

делата се разглеждат от съда по постоянния адрес на адресата на акта. Само когато адресатът на акта има постоянен адрес в чужбина спорите са подсъдни на Административен съд, С. град (решение № 17204 от 16.12.2019 г. по адм. д. № 8357/2019 Г., VII ОТД. на ВАС).

Подсъдността е процесуална предпоставка за надлежното упражняване на правото на жалба, но местната подсъдност е относителна, а не абсолютна процесуална предпоставка. Възражение за нея може да се прави най-късно в първото по делото заседание, след което тя се стабилизира - решение № 10321 от 02.08.2018 Г. по адм. д. № 2584/2018 Г., VII отд. на ВАС.

В конкретния случай възражение в тази насока не е направено от нито една от страните по делото, поради което настоящият съдебен състав намира, че не са налице процесуални пречки или липса на процесуални предпоставки за допустимост на съдебното производство, правото на жалба е валидно упражнено, поради което следва да се приеме, че жалбата е и допустима за разглеждане по същество.

Настоящият съдебен състав, като обсъди наведените в жалбата доводи и представените от страните доказателства намира, че разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 26, ал.1, т. 2 ЗДРОПБГДСРСБНА проверката за установяване принадлежност към органите по чл. 1 е задължителна за лицата, заемали или заемащи публични длъжности, както и извършвали или извършващи публични дейности от 10 ноември 1989 г. до извършването на проверката. Съгласно чл. 3, ал. 2, т. 18 от закона публични длъжности по смисъла на този закон са тези на кметовете, заместник-кметовете, секретарите, главните архитекти на общини и на райони за градовете с районно деление, общинските съветници и кметските заместници. По делото не е спорно, че жалбоподателят е заемал публична длъжност - главен архитект на район „Централен“ за периода от 08.01.1997 г. до 23.05.2000 г., главен архитект за периода 01.10.2000 г. до 01.02.2010 г. в [община] и т.м. 01.2019 г. до момента на изготвянето на справка (03.09.2020 г.) главна архитект на [община]. С оглед на това е лице, което подлежи на проверка от комисията.

Оспореният акт е решение на КРДОПБГДСРСБНА, с което е установена и обявена принадлежност на жалбоподателя към органите на Държавна сигурност. Съгласно чл.9, т.2 от закона, разкриването и обявяването на имената на български граждани, заемали или заемащи публични длъжности или извършвали или извършващи публична дейност, за които е установена принадлежност към органите по чл. 1, се осъществява от КРДОПБГДСРСБНА. Комисията е компетентният орган, който може да установява и обявява принадлежност на български граждани към органите по чл. 1. Следователно оспореният административен акт е издаден от компетентен орган.

Спазени са изискванията за форма и съдържание на акта и не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила – оспореното решение е взето от колегиалния орган с единодушие, при наличие на изискуемия кворум, на заседание, за което е съставен протокол. Посочени са фактическите и правни основания за издаването му и съдържа задължителните реквизити по чл. 29, ал. 2, т. 2 ЗДРОПБГДСРСБНА.

Принадлежността на жалбоподателя към органите по чл. 1 от Закона е обявена в качеството му на съдържател на явочна квартира, т.е. секретен сътрудник по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗДРОПБГДСРСБНА. Съгласно чл. 25, ал. 1 от същия закон, принадлежност към органите по чл. 1 се установява въз основа на собственоръчно

написана или подписана декларация за сътрудничество; собственоръчно написани агентурни сведения; документи за получени възнаграждения; документи, собственоръчно написани или подписани от сътрудника, съдържащи се в делата на оперативен отчет; документи от ръководилия го щатен или нещатен служител, както и наличие на данни за лицето в справочните масиви (регистрационни дневници и картотеки), протоколите за унищожаване или други информационни носители. Граматическото тълкуване на цитираната разпоредба налага извода, че изброяването на тези документи е алтернативно, а не кумулативно, както единодушно се приема и в константната съдебна практика - Решение № 5566 от 11.05.2016 г. по адм. д. № 5343/2015 г., III отд. на ВАС; Решение № 56 от 05.01.2016 г. по адм. д. № 422/2015 г., III отд. на ВАС; Решение № 12970 от 30.11.2016 г. по адм. д. № 11600/2015 г., III ОТД. на ВАС; Решение № 13432 от 08.12.2008 г. по адм. д. № 9456/2008 г., VII отд. на ВАС и др. Наличието на който и да е от посочените документи е достатъчно основание за обявяване на принадлежност по смисъла на закона.

Административното производство по установяване и обявяване на определена категория лица, принадлежали към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, респективно - решението на Комисията, с което завършва това производство, по своята правна природа се характеризират като регистрационен режим, с оглед изпълняваните констативно-охранителни функции в обществен интерес. По същността си атакуваният административен акт няма конститутивен ефект, а само установява и удостоверява наличието на конкретен юридически факт - принадлежало ли е лицето, заемащо публична длъжност към съответните държавни служби, посочени в закона. Комисията не притежава правомощие да признава или отрича принадлежност към органите на ДС, а само да обяви регистрирана такава в архива на специалните служби. Правомощията ѝ, визирани в закона, се свеждат само до констатиране на факта за принадлежност към органите по чл. 1 от закона, и то въз основа на конкретни документи, посочени в чл. 25 от същия. Анализът на чл. 25 от закона сочи, че изброяването на посочените в него документи е алтернативно, а не кумулативно. Наличието на който и да е от тях е достатъчно основание за обявяване на принадлежност по смисъла на ЗДРДОПБГДСРСБНА. Достатъчно е документите, съгласно които Комисията постановява своето решение, да са от кръга на изброените в чл. 25 и да отговарят на легалното определение на понятието "документ" съгласно разпоредбата на § 1, т. 1 от ДР на ЗДРДОПБГДСРСБНА, а такива са налице в конкретния случай, поради което съдът намира, че Комисията е издала законосъобразно решение.

Неоснователно е възражението, че жалбоподателят не е извършвал дейност като агент, не сътрудничил на органите на Държавна сигурност, както и да е давал информация на служителите на разузнавателните служби на БНА. Законът не обвързва установяването на принадлежността на дадено лице към органите по чл. 1 с доказването на реално извършвана дейност. Както се посочи по-горе, изискване на закона за упражняване на правомощието на комисията е наличието на документи по смисъла на §1, т. 1 от ДР на ЗДРДОПБГДСРСБНА. В тази връзка, дали действително е извършвал такава дейност е ирелевантно за законосъобразността на постановеното решение.

Постановеното решение е и в съответствие с целта на закона, а именно, да бъде установена и обявена констатирана принадлежност на лицата, извършващи публични длъжности.

Предвид изложеното, съдът намира, че Решение № 2-2030/08.02.2022 г. на КРДОПБГДСРСБНА в частта, с която е установена принадлежността на Г. П. Ш. към структурите на ДС е законосъобразно на всички основания по чл. 146 от АПК и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

С оглед изхода на спора и своевременното направеното искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати по сметка на Комисията сума в размер на 100 лв., определено на основание чл.78, ал.8, вр. с чл.37, ал.1 от ЗПП, вр. с чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, вр. с чл.144 от АПК.

Воден от гореизложеното, Административен съд София- град

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ оспорването на Г. П. Ш. срещу Решение № 2-2030/08.02.2022 г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на българските граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, в частта, с която е обявена принадлежността му към органите по чл. 1 ЗДРДОПБГДСРСБНА.

ОСЪЖДА Г. П. Ш. да заплати на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на българските граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия сума в размер на 100 лева, представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: